

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 39 § ja 47 a §:n, sekä maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee maa-ainesten ottoa ja murskaamista siirrettävällä murskausasemalla.

LUVAN HAKIJA

Hakija:	Kuljetus VH Heikkilä Oy
Yhteyshenkilö:	Petri Heikkilä
Osoite:	Puolaharjuntie 7 a 98500 Pelkosenniemi
Puhelinnumero:	0400 395596
Sähköposti:	posti@kuljetusheikkila.com
Y-tunnus:	0806184-4

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kiinteistötiedot ja ottamisalueen sijainti

Kunta:	Pelkosenniemi
Kiinteistöt ja alue, jota päätös koskee:	Kallio-oja (583-403-67-3)

Kuljetus VH Heikkilä Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa maa-ainesten ottoon ja otettujen maa-ainesten murskaukseen Pelkosenniemellä kiinteistölle Kallio-oja (583-403-67-3). Suunniteltu Kalliokorven sora-alue sijaitsee Pyhätunturilla, Pyhän ja Luoston välisen tien lähistöllä. Ottamislupaa haetaan kymmenen (10) vuoden ajalle ja 110 000 k-m³ ottomäärälle. Suunniteltu otto sisältää soraa, hiekkaa, moreenia, sekä niiden murskausta. Kyseisellä alueella on aiemmin ollut ottotoimintaa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (555/1981) mukaiseen maa-ainesten ottamiseen on saatava maa-aineslupa (MAL 4 §).

Ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 2 mukaan ympäristölupa on oltava:

- Kiinteälle murskaamolle tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettavalle siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää (kohta 7 e)

Jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana (MAL 4 a § ja YSL 47 a §)

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 6 b kohdan mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona Pelkosenniemellä toimii Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 13.10.2022 (Y/67/2022).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hakijalla on maanomistajan suostumus toiminnan sijoittamiselle suunnitellulle alueelle.

OTTOPAIKAN YLEISTIEDOT (HAKIJAN ILMOITUKSEN MUKAAN)

Ottopaikan nimi ja sijainti

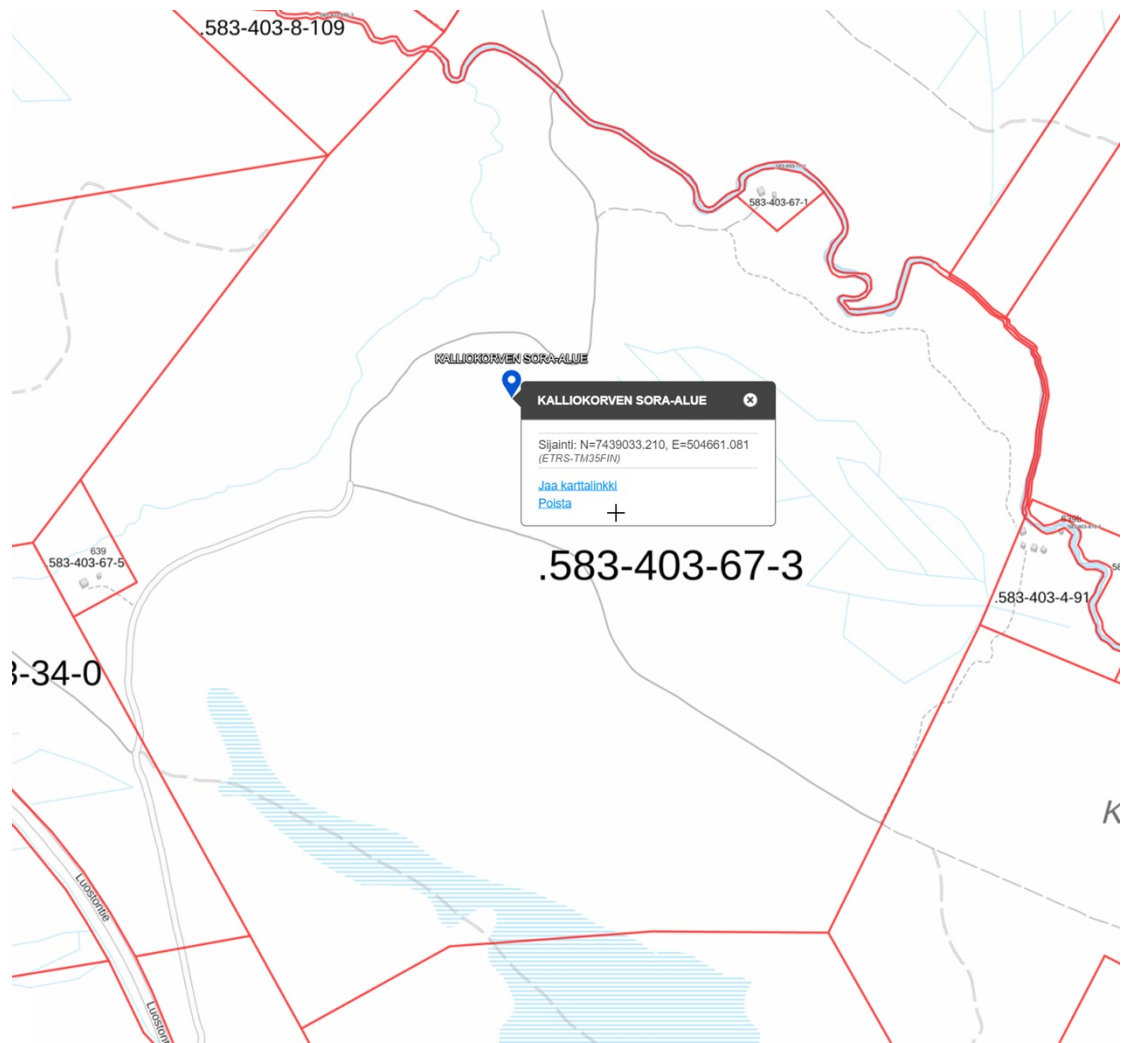
Kalliokorven sora-alue sijaitsee Pelkosenniemen kunnassa Pyhätunturilla Pyhän ja Luoston välisen tien lähistöllä oheisen yleiskartan mukaisessa paikassa, tilan 583-403-67-3 mailla. Pyhän kiertoliittymästä matkaa ottoalueelle on n. 11 km. Ottopaikan omistaa yksityishenkilö, jonka kanssa hakija on tehnyt sopimukset alueen vuokraamisesta tai ostamisesta.

Tarkemmin sijainti on osoitettu hakemukseen liitetyillä kartoilla 1408/22 n:o 1 ja 2.

Tila ja omistajat sekä naapuritilat

Tilan omistajat ja naapuritilojen omistajat on esitetty liitteessä 1.2. Ottaminen kohdistuu tilan 583-403-67-3 alueelle.

Pinta-alat ja etäisyydet

Tilan 583-403-67-3 pinta-ala on n. 85 ha ja ottamiseen tarkoitetun ottoalueen pinta-ala $A=2,9$ ha. Tilan alue on osittain vanhaa ottoaluetta. Uuden sora-alueen pinta-ala on 28817 m². Maa-ainesten varastoalueen pinta-ala on 3533 m². Myös ottoaluetta käytetään varastoalueena tarvittaessa, mutta alkuvaiheessa jalostettua maa-ainesta varastoidaan esitetylle varastoalueelle.

Ottoalue rajoittuu pohjoisosalta metsäautotiehen. Tien korkeusasema on n. +186 tai alempi ja ottoalueen alin taso +183 sekä luiskan kaltevuus tieltä ottoalueelle päin on 1:4 ja pituus 12 metriä. Näiltä osin tien turvallisuus ei poikkea normaalista metsätien geometriasta ja ympäristöstä. Tien reunalle jää alkuvaiheessa jyrkkä harjanne ylöspäin, joka estää ajoneuvojen kulkeutumisen sora-alueelle.

Lisäksi ottoalueen rajalle kasataan pintapaita myöhempää siistimistä ja luiskaamista varten. Tässä yhteydessä tarkastellaan tien ja ottoalueen välisen tilan maisemointi. Tie itäpuolella on ottotason kanssa samalla tasolla. Tietä käytetään vähän. Tiestön käytöstä on sovittu sopimuksissa. Ottoalueelta on lyhimmillään tilan rajalle 250 m. Ottoalueen lähistöllä sijaitsee

3 vapaa-ajan kiinteistöä. Kallio-ojan varressa n. 400 m päässä sekä Pyhäjoen varrella 260 m ja 500 m päässä.

Käyttötarkoitus

Luonnon maamateriaalien ottaminen maan-, vesi-, ja talonrakennus sekä yhdyskuntateknisten kohteiden tarpeisiin Pelkosenniemen kunnan alueella. Oman maa-aineksen olemassaolo on ehdoton edellytys rakennusurakoissa menestymiseen ja yleensä maanrakennustöiden tekemiseen.

Aluetta käytetään ajoittain myös maa-ainesten jalostamiseen, seulomiseen ja murskaamiseen. Vuokra-alueelle on olemassa kulkutie.

Aluetta käytetään myös jalostetun maa-aineksen varastointiin varastoalueella ja ottoalueella.

Alueella ei varastoida ympäristöä likaavia tarvikkeita tai koneita eikä alueella säilytetä polttonesteitä. Alueella ei tankata autoja tai työkoneita. Murskauskalustossa käytetään pohjavesialueille soveltuvia säiliöratkaisuja ja suojakaukaloita.

Lupa-aika

Lupaa haetaan (10) kymmeneksi vuodeksi 2022 – 2032. Alueelta on tarkoitus ottaa maa-aineksa n. 110.000 m³.

Alueen hankintatapa

Alueen käytöstä on laadittu maanomistajan kanssa maanvuokrasopimus. Sopimus on hakemuksen liitteenä.

ALUEEN NYKYTILA

Nykyinen käyttö

Tilan 583-403-67-3 alue on aikaisemmin käytetty osaksi soranottoalueena. Varastoalueeksi suunnitellulla alueella on jo tasattu sora-alue. Alue on harvaa mäntymetsää ja osin taimikkoa sekä aurattua istutusaluetta. Alueen halki kulkee metsäautotie, joka on toiminnassa koko ottamisajankohdan. Maa-aineksen ottaja vastaa tien turvallisuudesta toimintojen suhteen ja järjestää liikenteenohjauksen ottoalueella.

Liitteenä ilmakuva alueesta.

Alueen ympäristö

Alueen ympäristössä on maa-aineksen ottopaikkoja n. 3 km päässä Pyhäjokea ylöspäin Kopararovan alueella sekä n. 800 m päässä Pyhä – Luosto tien varrella. Pohjois- ja itäpuolella Pyhäjoki sijaitsee lähimmillään n. 250 m päässä. Kallio-oja sijaitsee ottopaikan pohjoispuolella lähimmillään 55 metrin etäisyydellä.

Lähin pohjavesialue Kiimasselässä sijaitsee n. 3 km päässä. Alueella ei ole tiettävästi luonnonsuojelukohteita tai maisemallisesti arvokkaita esiintymiä.

Tällä ottamissuunnitelmalla ympäristö on tarkoitus palauttaa alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa metsätalouskäyttöön ottamistoiminnan loputtua. Nyt alueen ympäristö on pääosin metsätalousaluetta. Ottoalueen lähistöllä sijaitsee 3 vapaa-ajan kiinteistöä. Kallio-ojan varressa n. 400 m päässä sekä Pyhäjoen varrella 260 m ja 500 m päässä.

Pohjavesi ja suojelualueet

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Alueella ei tiettävästi ole suojelu- tai muinaismuistokohteita.

Pohjaveden pinta

Lähialueella on 2 pohjaveden mittausputkea. Putkikortit 1193 ja 1194 liitteenä. Pohjoisemmassa putkessa 1193 vedenpinnan taso oli + 176,87 ja putkessa 1194 tasolla 180.61.

Alin ottotaso on suunnitelmassa +183,0 , joten pohjaveden päälle jää vähintään 2 m suojakerros. Pohjavesiputket on esitetty kartalla 1408 /22 n:o 1 ja 2.

Hakijan maa-ainestutkimuksia

Hakija on tutkinut koekuopin alueen maaperän ja todennut sen käyttökelpoiseksi maa-ainesten otto- ja jalostuspaikaksi. Alueen maa-aines soveltuu jakavan- ja suodatinkerroksien rakennusmateriaaliksi sekä jalostettuna kantavan kerroksen rakennusmateriaaliksi ja erilaisiin maarakenteiden pinnoitustarkoituksiin ja kuivatusrakenteisiin. Materiaali soveltuu myös talonrakennustoimialan käyttöön ja muuhun infrarakentamiseen.

Nykytilanne kartoitus

Nykyinen sora-alue on kartoitettu ETRS-TM35 FIN - koordinaatistojärjestelmään ja N2000-korkeusjärjestelmään.

Mittausten perusteella laadittiin alueesta nykytilannekartta 1:500. Kartalle piirrettiin korkeuskäyrät 0,5 metrin välein sekä esitettiin korkeuslukemia. Maastossa pohjavesiputket kartoitettiin sekä mitattiin pohjavedenpinta. Katso maastokartoituskartta nykytilasta 1408/22 n:o 1.

Kaavoitus

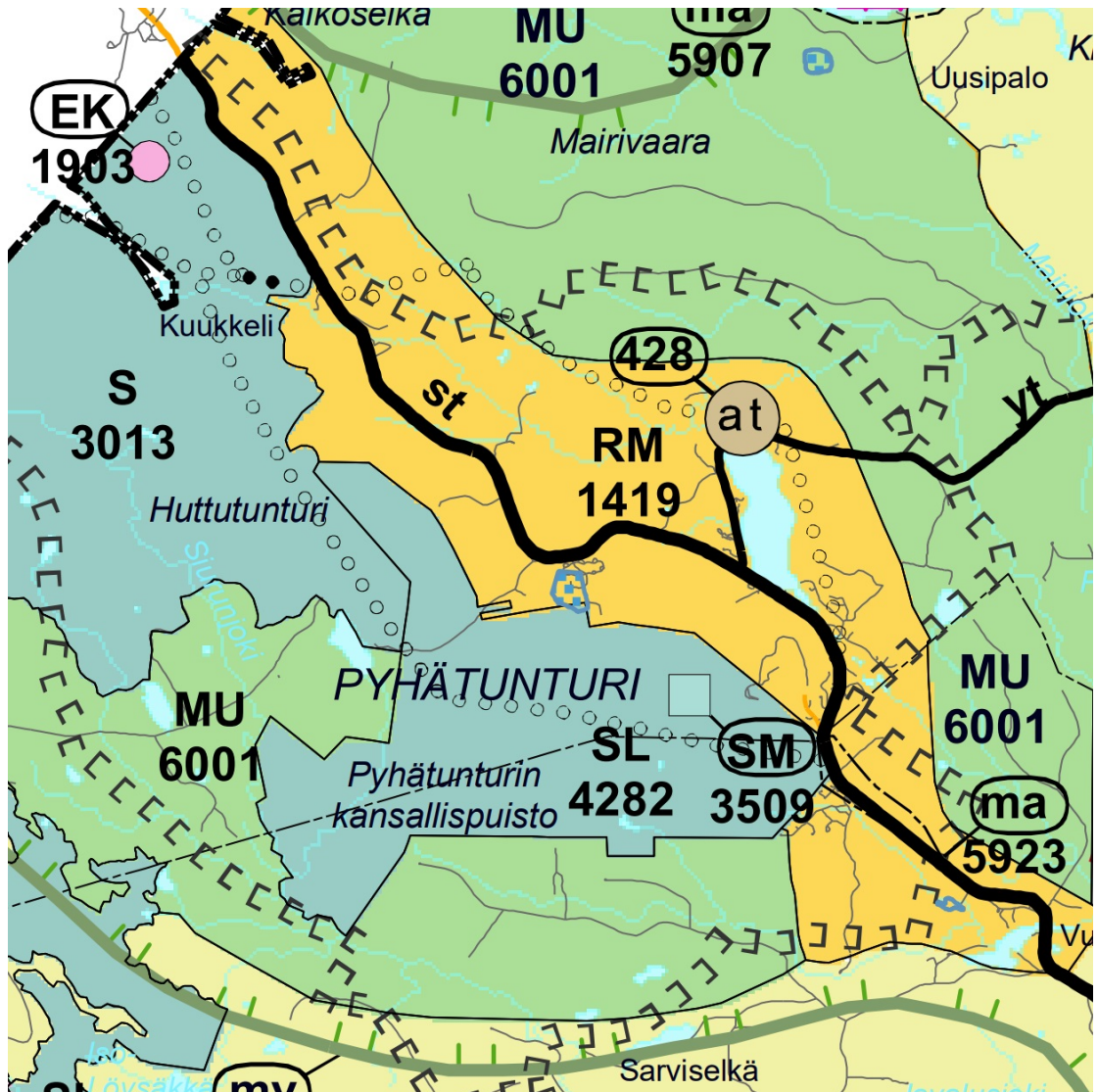
Itä-Lapin maakuntakaavassa alue on esitetty merkinnällä RM. Suojelualueita ei ole esitetty. Alueella ei ole oikeusvaikutteista kaavaa.

RM Matkailupalveluiden alue

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalveluiden alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakyliä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua palvelevia toimintoja.

Maa-ainesten otto tukee alueelle suunniteltua toimintaa sen rakentamisen aikana. Mikään ei estä alueen käyttämistä matkailupalvelualueeksi ottamistoiminnan loputtua, vaikka suunnitelmassa on varauduttu alueen palauttamiseen metsätaloukseen.

Liitteenä Itä-Lapin maakuntakaavaote.

Alueen maaperä yleensä lähialueella

Pelkosenniemen lähistöllä ei paljon Kalliokorven kaltaisia maa-ainesmuodostumia, joita voitaisiin hyödyntää yhdyskuntaa rakennettaessa ja jotka sijaitsevat luokiteltujen pohjavesialueiden ulkopuolella.

Yhdyskuntarakentamisen raaka-aineita tulisi olla saatavilla kohtuullisen kuljetusmatkan päässä suunnitellulta käyttöalueelta.

MATERIAALIN OTTAMISTOIMINTA

Ottamisen ajoitus ja määrät

Ottamistoimintaa tehdään maa-aineksen kysynnän mukaan ympäri vuoden koko ottoajan vuosina 2022 - 2032. Soran ja hiekan ottamisen kokonaismäärä on n. 110.000 m³ltr ja vuotuinen otto n. 5.000 - 20.000 m³ltr, keskimäärin 11.000 m³ltr.

Murskesoraa valmistettaessa otetaan kerralla suurempi maa-ainemäärä määrä, jotta valmistus olisi järkevissä kustannuksissa. Arvioitu murskauskelpoisen aineksen määrä on yhteensä n. 70 000 m³ ktr jota valmistetaan kerralla vähintään n. 10 000- 20 000 m³ ktr . Murskauskertoja tulisi tällöin 10 vuoden aikana 4 – 7 kertaa. Yhden murskausjakson pituus olisi arviolta n. 2 viikkoa.

Puhdasta maa-ainesta, jota ei voida hyödyntää muualla, käytetään maaston ja luiskien muotoiluun ja pintaverhouksiin. Maa-ainekset ovat humuspitoinen pintakerros n. 30 cm syvyydelle. Arvioitu määrä n. 9 000 m³ ktr. Ottamistoiminta alueella päättyy kun hakemuksen mukainen sora-alue on hyödynnetty.

Alue palautetaan metsätalouskäyttöön tai mahdollisesti maakuntakaavassa esitettävään käyttöön.

Ottamisen eteneminen ja vaiheet

Etenemissuunnat ja kaivussyvyydet määräytyvät ottamisen yhteydessä kulloinkin esiin tulleen maa-aineksen laadun ja sen kysynnän mukaan. Maa-ainesta osa jalostetaan eri käyttötarkoituksiin mm. seulomalla ja murskaamalla. Ottosuunta on pääosin idästä länteen päin. Metsätien laidan luiskat muotoillaan vasta viimeisenä. Tien ja sora-alueen väliin jätetään ottamistoiminnan aikana maastossa oleva kynnys. Itäpuolella maasto on jo samalla tasolla kuin suunniteltu ottotaso.

Viimeistely

Ottamistoiminnan loputtua alueen rinteet luiskataan tavoitekaltevuuteen 1:2 – 1:4 ympäröivä maasto huomioiden. Alueen pohja muotoillaan ottotoiminnan mukaan käyttäen kumpareiden tai kuoppien muotoilussa em. luiskien kaltevuuksia. Muotoiluun käytetään ylijäämä maa-aineksia ja pintamaita ja muualta tuotuja puhtaita maamassoja. Muotoilu- ja siistimistöiden jälkeen alue metsitetään männyn taimilla, ellei luonnollista taimettumista ehdi tapahtua ennen lupa-ajan päättymistä. Jos alueelle ei ole muuta käyttösuunnitelmaa alue palautetaan metsätalouden käyttöön.

Alin ottotaso on + 183.00 ja maanpinta alueella on korkeimmillaan n. + 194 tasolla. Ottaminen on syytä porrastaa työturvallisuussyistä välttämällä suuria korkeuseroja ja jyrkkiä luiskia. Suurin ottosyvyys on n. 10 metriä. Ottamista jatketaan kulkutieltä pääosin suoraan nykyisistä ottorinteistä idästä länteen päin. Osa vuokra-alueesta käytetään maa-aineksen varastointiin, varastoalue. Katso suunnitelmakartta 1408/22 n:o 2.

Pohjaveden suojaus

Pohjavedenpinnan yläpuolelle jätetään vähintään 2 metrin suojakerros puhdasta maamateriaalia, kun alin ottotaso on suunniteltu +183.00 N2000.

Pohjavedenpinnan määrittämistä varten alueella on 2 pohjavedentarkkailuputkea. Suunnitelmakorkeuksien perusteella voidaan arvioida, ettei maa-ainesten otosta ole merkittävää haittaa pohjaveden laadulle tai määrälle.

Turvallisuus ja suoja-toimenpiteet

Työn aikana noudatetaan ympäristöministeriön ympäristöopasta ” Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisu 2020:24)”.

Alueella ei sallita öljyä vuotavien työkoneiden ja autojen työskentelyä, eikä öljyn ja polttoaineiden varastointia ilman suojarakenteita. Kaikista pohjaveden laatua uhkaavista vahingoista ilmoitetaan välittömästi Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollolle.

Mikäli työn yhteydessä havaitaan pohjavesiesiintymiä ottotason yläpuolella, ilmoitetaan niistä kunnan valvontaviranomaiselle. Tarvittaessa ottotaso tulee korottaa mikäli pohjaveden pintaa havaitaan suunnitelmakorkeuksien yläpuolella.

Murskaustyössä noudatetaan Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa (Suomen ympäristö 25/2010) julkaisua.

Mahdolliset riskit, haitat ja niiden torjunta

Luiskat: Ottorinteiden korkeudet ja luiskankaltevuudet pidetään sellaisina, ettei niistä aiheudu haittaa työturvallisuudelle tai muille alueella liikkujille. Luiskat muotoillaan heti ottamisen jälkeen vähintään 1:1 kaltevuuteen. Lopulliset luiskat tehdään tavoitekaltevuuteen 1:3... 1:4 suunnitelma – ja maisemointikartan 1408/22 n:o 2 ja 5 mukaisesti. Maisemallisista ja turvallisuussyistä metsätien laidat luiskataan 1:4 kaltevuuteen. Luiskan korkeus on 3 m ja luiskan pituus 12 m, joten luiska ei juurikaan poikkea normaalista maastomuodoista metsätien varrella.

Aitaus: Kun ottaminen tehdään edellä mainitusti ja luiskien kaltevuudet pidetään turvallisina, ei erillistä alueen aitausta tarvita. Tarvittaessa työaikaisena turva-aitana voidaan käyttää tyyppiltään ns. poroaitaverkkoa h=1,5 m varustettuna puutolpin. Aita merkitään maastoon tiedotemerkein ja heijastavin huomiomerkein mm. maastoliikennettä ja metsäkanalintuja varten. Ottoalueelle johtavalle tielle asennetaan tarvittaessa portti. Sivullisilta pääsyä ottoalueelle pyritään rajoittamaan.

Suoja-alue: Ottaminen suoritetaan yhden kiinteistön alueen keskellä, josta kiinteistön rajaan on lyhimmillään matkaa 250 m. Ottamistoiminnan aikana ei metsätien reunasta oteta maa-aineksia, vaan tien ja ottoalueen luiskaukset tehdään ottamisen loputtua kaltevuuteen 1:4. Mikäli mahdollista välialueelle voidaan jättää tietä rajaavaa puustoa. Suoja-aluetta vesistöihin jää lyhimmillään Kallio-ojaan 50 m ja Pyhäjokeen n. 200 m.

Melu: Ottamistoiminta tehdään arkipäivinä klo 07.00 – 20.00 välisenä aikana. Normaalityöajan aikana eivät melutaso 45 dB vapaa-ajan asunnolle ylity, mutta murskauksen aikana melutaso ylittyy ainakin yhden loma-asunnon osalta ilman toimenpiteitä. Murskaaminen ja seulonta pyritään suorittamaan etupäässä sulana kautena elokuun ja marraskuun välisenä aikana. Materiaalia murskataan ja valmistetaan kerralla suurempi määrä useamman vuoden tarvetta varten, joten toiminnasta aiheutuva melu ei ole jatkuvaa. Kerrallaan murskaus kestää 10 – 15 vuorokautta. Murskausta on arvioitu tulevat 4 – 7 kertaa seuraavan 10 vuoden aikana. Melua pyritään pienentämään sijoittamalla murska heti ottotasolle +183 ja tekemällä melusuojavalli murskan itäpuolelle tasolle +188 eli meluvallin

korkeus on 5 metriä. Tämä todennäköisesti vaimentaa melua tehokkaasti juuri lähimpänä olevaan vapaa-ajan kiinteistöön, joka sijaitsee murskasta n. 350 metrin päässä. Muut vapaa-ajankiinteistöt sijaitsevat 400 m ja 500 m päässä. Lisäksi murskattua maa-ainesta voidaan läjittää varastokasoihin ko. vapaa-ajankiinteistöjen suuntaa mikä myös vähentää melun kulkeutumista kiinteistöille päin.

Pöly: Ottamistoiminnassa huomioidaan pölyn haitallinen kulkeutuminen alueen ulkopuolelle.

Tarvittaessa työ keskeytetään tai ryhdytään muihin toimenpiteisiin haitallisen pölyämisen estämiseksi. Pölyämistä voidaan torjua esim. kastelulla. Myös ajankohdan valinnalla on merkitystä. Syksyisin maa-aines on kosteampaa ja ilmat kylmempiä mikä vähentää pölyämisriskiä.

Maisemahaitta: Soranotto muuttaa aina maisemaa. Maaston muotoilulla ja metsityksellä alueesta saadaan lopullisesti maisemaan soveltuva. Alue on ollut jo soranottokäytössä, joten suurta muutosta alueelle ei tapahdu. Tällä ottosuunnitelmalla pyritään maisemallisesti hyvään lopputulokseen. Luiskat muotoillaan vähintään 1:3 kaltevuuteen pohjoiseen ja etelään päin 1:4 kaltevuuteen.

Ottoalue ei vaikuta sanottavasti kaukomaisemaan kun jälkihoitotyöt on tehty. Ottamistoiminnan aikana vaikutuksia voi olla, mutta maiseman kannalta 10 vuotta on lyhyt aika. Varsinaista pitkä-aikaista haittaa maisemamuutoksesta ei katsota muodostuvan, koska alue muotoillaan suunnitelman mukaisesti ja palautetaan ottamistoiminnan jälkeen metsätalouskäyttöön. Ottamistoiminnasta ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n tarkoittamaa kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä sellaisia huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Ottamistoiminta: Pääosin alueelta otetaan luonnonsoraa, jota välpätään ja seulotaan mekaanisesti tarvittavan lajikkeen mukaisesti. Murskausta tehdään lupakauden aikana 4 – 7 kertaa n. 10 – 15 vrk kerrallaan.

Maa-ainesten jalostus (murskaus) pyritään järjestämään siten, että maa-ainesta tehdään varastoon n. 2 - 3 vuoden tarve kerrallaan. Jalostustyön aikana pyritään mahdolliset haitat poistamaan.

Kaivannaisjäte: Alueelta tulevat kaivannaisjätteet käytetään hyödyksi ottamisalueella. Pintamaat ja pinnan hienorakeinen aines sekä käyttökelvoton silttimateriaali käytetään ottamisalueen luiskien muotoiluun ja verhoiluun. Kaikki maa-ainekset ovat puhtaita. Hienorakeisempi ja humuspitoinen pintakerros edistää kasvillisuuden syntymistä ja parantaa pohjaveteen kulkeutuvan veden laatua mm. pH:n osalta.

Kivet käytetään murskesoran valmistamiseen.

Kaavoitus: Alueen soranotto ei ole ristiriidassa kaavoituksen kanssa. Alueella ei ole oikeusvaikutteita kaavaa. Maakuntakaavassa alue on matkailupalveluiden aluetta.

Jätehuolto: Kaikki alueella oleva tai tuleva jäte kuljetetaan jätteenkäsittelyasemalle ja muu alueelle kuulumaton maaperää tai pohjavettä pilaava tavara poistetaan alueelta. Alueella ei säilytetä tarpeettomia laitteita, koneita tai tarvikkeita eikä polttonesteitä.

Ottoalueen rakennukset: Alueelle ei tehdä kiinteitä rakennuksia.

Tiestö: Materiaalin kuljetukseen käytetään nykyistä tiestöä. Tiestön käytöstä on sovittu.

Polttoaineet: Ottoalueella ei normaaliaikana tarvita polttoaineiden varastointia tai koneiden ja autojen tankkauspaikkoja. Koneet ja autot tankataan muualla. Materiaalien valmistuksen yhteydessä koneet ja laitteet tankataan eritystä varovaisuutta noudattaen. Työkoneiden polttonestetankeissa olevan polttonesteen lisäksi saa säilyttää erillisissä säiliöissä kerrallaan yhteensä enintään 1000 litraa polttonesteitä. Säiliön tulee olla kaksivaippainen ja se on varustettava kiinteällä vastaavan kokoisella suoja-altaalla.

Polttoaineita ei varastoida muuna aikana ottoalueella.

Luonnonsuojelu: Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan hakijalla on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Hakija pyrkii kaikissa toiminnoissaan huomioimaan mahdolliset haitat ja torjumaan ne.

MAISEMOINTI JA ALUEEN JÄLKIKÄYTTÖ

Alueen jatkokäyttö

Ottamisen loputtua alue palautetaan metsätalouskäyttöön ellei alueelle tule muuta maakuntakaavan tai mahdollisesti myöhemmän oikeusvaikutteisen kaavan mahdollistavaa toimintaa.

Alueen muotoilu

Ottaminen pyritään tekemään siten, että alue pysyy koko ottamistoiminnan ajan siistinä. Työalue pyritään siistimään aina kaivamisen jälkeen siten että alue on turvallinen maastossa kulkijoille. Luiskat pyritään muotoilemaan välittömästi ottamisen jälkeen vähintään 1:1 kaltevuuteen , lopullisesti 1:3 ja 1:4 kaltevuuteen.

Seuranta

Ottamista seurataan mm.

- Pohjavedenpintoja seurataan mittaamalla niiden pinnat kerran 2 vuodessa syyskuun alussa.
- Ottosyvyyksiä seurataan noudattamalla suunnitelma- piirustuksien korkeuslukemia aina maata otettaessa
- Luiskien kaltevuuksia seurataan aina otettaessa, jotta alueesta ei aiheudu vaaraa sivullisille tai ottamistoimintaa harjoittaville.
- Koneiden ja laitteiden kuntoa seurataan jatkuvasti alueella toimittaessa.
- Ottoalue merkitään maastoon puupaaluin
- Otettavan aineksen määrää seurataan jatkuvasti.

- Toiminnasta tehdään maa-aineslain ja -asetuksen mukaiset ilmoitukset
- Murskaustoiminnasta ilmoitetaan lähialueen vapaa-ajan asukkaille hyvissä ajoin ennen murskaustyötä.
- Melutasoa vähennetään meluvallilla ja varastokasoilla ja tarvittaessa melua seurataan mittauksin murskaustoiminnan aikana

Kasvillisuus

Työalueelta pintakasvillisuus ja puusto poistetaan kaivutoiminnan vaatimalta osalta kerrallaan. Pintakasvillisuus ja pintakerros varastoidaan vuokra-alueen reunoille ja käytetään pintaverhouksena jo otetuille, luiskatuille ja siistityille osille. Viimeistely osa annetaan metsittyä etupäässä luonnontaimilla, mutta mikäli näin ei tapahdu istutetaan alueelle männyn taimia metsityssuunnitelman mukaisesti.

Viimeistely ja myöhempi käyttö

Kun alueen ottotoiminta loppuu, alueen rinteet luiskataan tavoitekaltevuuteen 1:3..1:4 ympäröivä maasto huomioiden. Jyrkin kaltevuus saa olla enintään 1:3.

Jälkihoitotyöt voidaan tehdä myös vaiheittain silloin kun kunkin alueen ottamistoiminta on lopetettu.

Muotoiluun käytetään mahdollisia puhtaita ylijäämä maa-aineksia ja pintamateriaaleja.

Alueelle on laadittu alustava käyttösuunnitelma ottamistoiminnan loputtua. Tilannetta ottamistoiminnan loputtua kuvataan kartalla 1408/22 n:o 5.

Muotoilu- ja siistimistöiden jälkeen alue metsitetään männyn taimilla, ellei luonnollista taimettumista ehdi tapahtua ennen lupa-ajan päättymistä.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennys

Luvanhakija on täydentänyt hakemusta (3.11.2022) maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemuslomakkeella, tienkäyttösopimuksella ja seuraavilla tiedoilla:

Hulevedet johdetaan pintakaltevuuksilla alueen itäosaan. Tilan alueelle jää riittävä pintaimetyysalue ennen ojaa. Alueen lähin vesistö on 110 metrin päässä, Toiminnalla ei ole vaikutusta vesistöön.

Melun lähteitä ovat; kuormaaja, autoliikenne ja murskausasema. Melun luonne aseman toimiessa on tasaista ja matalataajuista. Melua vaimennetaan varastokasojen sijoittelulla ja muilla meluvallikasoilla sekä sijoittamalla murska mahdollisimman alas monttuun. Myös murskausasemanyksiköiden kotelointi vähentää melua. Keskimääräinen melutaso aseman lähiympäristössä on n. 55 dB. Melua esiintyy murskeita valmistettaessa edellä mainituista lähteistä johtuen. Murskausasemaa käytetään klo 7.00 - 22.00 välisenä aikana, n.10-15 vrk kahden - neljän vuoden välein. Välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta eikä erityisen häiriintyviä kohteita. Lähin vapaa-ajan asunto on 350 m päässä murskasta. Melulle asetetut

raja-arvot, klo 7-21 45 dBA ja klo 21-7 40 dBA, lähimmän vapaa-ajanrakennuksen piha-alueella eivät ylity jos meluntorjunta tehdään kuvatulla tavalla.

Suunnitelmakartalla on esitetty murskan paikka, sorakasojen paikat ja varastoalue. Murskan aggregaatti on teräsmerikontissa, jossa on itsessään valuma-allas, joka estää kontin sisältä tulevat päästöt. Polttonestesäiliö sijaitsee myös kontissa. Säiliö sijaitsee erillisessä valuma-altaassa, johon sopii koko säiliön tilavuus polttonestettä. Säiliötä ei tarvitse tankata murskauksen aikana, koska säiliön polttoaine riittää lyhyempään murskaukseen. Tavallisesti säiliö tankataan polttoaineiden jakelupaikoissa. Mikäli tankkaus suoritettaisiin maastossa, tankkaus tehdään em. kontin sisällä, jossa on kaksinkertainen suoja polttoainepäästöille. Tankkauksen aikana on henkilökunta aina paikalla, eikä päästöjä pääse syntymään. Polttoaineita ei varastoida ottoalueella. Kaikki muut öljy tuotteet varastoidaan suojatussa kontissa. Autot ja työkonet tankataan ottoalueen ulkopuolella.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon (Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) verkkosivuilla ja Pelkosenniemen kunnan teknisellä toimistolla osoitteessa Kemijärventie 6 B, 98500 Pelkosenniemi 2.12.2022-10.1.2023. Lisäksi kuulutus on julkaistu Koti-Lappi lehdessä 7.12.2022.

Hakemuksesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 38 §:n ja maa-ainelain 13 §:n mukaisesti asianosaisille, joiksi on katsottu kiinteistön rajanaapurikiinteistöjen omistajat (22 kpl).

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen, Lapin maakuntamuseon, sekä Suomen metsäkeskuksen lausunnot.

Lapin ELY-keskus (9.1.2023):

Hakemus

Kuljetus VH Heikkilä Oy hakee lupaa soran ja hiekan ottamiselle yhteensä noin 3,23 hehtaarin kokoiselta alueelta Pelkosenniemen Pyhänturinin pohjoispuolella sijaitsevalta kiinteistöltä Kallio-oja, 583-403-67-3. Varsinaisen ottoalueen pinta-ala on n. 2,88 ha. Lupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi yhteensä 118 000 k-m³:n suuruiselle ottomäärälle.

Alueella on aiemmin ollut maa-ainesten ottotoimintaa. Suunnitelmien mukainen alin ottamistaso on +183,00 m (N2000). Ottosyvyyks vaihtelee välillä 0-10 m. Ottoalue ei sijaitse pohjavesialueella. Pohjavedenpinnan ylin korkeus alueella on hakemuksen mukaan tasolla +180,61 m (N2000, mitattu havaintoputkesta 1194, 13.1.2022). Pohjaveden pinnan päälle jätetään hakemuksen mukaan vähintään kahden metrin suojakerros.

Hakemuksen mukaan alueella on myös tarkoitus murskata maa-aineksia. Murskausta tehdään koko kymmenen vuoden lupa-aikana yli 50 päivää. Arviolta murskauskertoja on 4-7, yhden murskausjakson kestäessä n. 2 viikkoa. Hakemuksen mukaan suunnitelma-alueella

varastoitavat polttoaineet varastoidaan kaksoisvaipallisissa tai valuma-altaallisissa säiliöissä, ja muut öljyt ja voiteluaineet säilytetään suljetuissa astioissa lukituissa konteissa.

Hakemuksen mukaan pölyämistä ehkäistään tarvittaessa kastelemalla sekä koteloimalla tai peittämällä kiviaineksen pudotuskohtia ja kuljettimia. Melua vaimennetaan varastokasojen sijoittelulla ja muilla meluvallikasoilla sekä sijoittamalla murska mahdollisimman alas monttuun. Alueella syntyvät hulevedet johdetaan pintakaltevuuksilla alueen itäosaan. Tilan alueelle jää riittävä pintaimeytysalue ennen ojaa.

Hakemuksessa esitetään, että alueelta kuoritut pintamaat varastoidaan ottoalueen reunoille suojavaileiksi ja käytetään myöhemmin maisemointiin. Kaivualueen luiskat loivennetaan lopuksi kaltevuuteen 1:3...1:4. Mikäli alue ei metsity luontaisesti, käytetään alueen metsittämiseen männyn taimia.

Kaavatilanne

Suunnitelma-alue sijoittuu Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa osoitetulle matkailupalvelujen alueelle (RM 1419). Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalvelujen alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakyliä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua ja majoitusta palvelevia toimintoja. Kaavamääräysten mukaan ”alueen suunnittelussa on huolehdittava siitä, että matkailun kehittämistarpeet sovitetaan alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvoihin niitä hyödyntäen”, ”yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle voidaan osoittaa matkailu-, virkistys- ja urheilupalvelujen lisäksi vapaa-ajan ja pysyvää asutusta” ja ”yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pääosin tukeuduttava rakennettuun ympäristöön siten, että alueen luonnonympäristö- ja maisema-arvoja vaalitaan sekä virkistykseen ja ulkoilun tarpeet turvataan”.

Alueella ei ole oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa. ELY-keskuksen näkemys on, että suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa osoitettuun tarkoitukseen.

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuskohteena olevalle alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) liitteen 3 (a) (521/2021) koko maassa rauhoitettujen lajien esiintymiä, liitteen 4 (521/2021) uhanalaisten lajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja, luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II a ja IV a eläinlajien tai II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja eikä suurten petolintujen reviirejä (19.12.2022 Lajitietokeskus viranomaisportaali).

Hakemuksen mukainen ottoalue ei sijoitu luonnonsuojeluohjelmien alueelle, luonnonsuojelualueille eikä Natura 2000 -verkoston alueille tai niiden välittömään läheisyyteen.

Hakemuksen ottoalue sijaitsee noin 250 metrin päässä Pyhäjoesta ja noin 55 metrin päässä Kallio-oja -nimisestä purosta. Toiminnassa on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että vesistöihin

ei pääse huuhtoutumaan kiintoainesta, vaikkakin osoitetut suoja-alueet ovat todennäköisesti riittävät.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan alueen luontoarvot eivät rajoita ottamisen järjestämistä suunnitellulla alueella.

Liikenne

Lapin ELY-keskus toteaa, että maanottoalue sijaitsee kartta-aineiston perusteella riittävän kaukana maantiestä 962. Maantieliittymän käyttötarpeen muutokselle haetaan lupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Maa-ainelain (555/1981) 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu muun muassa tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupahdoissa otetaan huomioon myös maa-ainelain 3 §:n ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta taikka ne lain 3 §:ssä mainitut muut rajoitukset, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:ssä säädetään yleisestä luvanvaraisuudesta. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c ja 7e mukaan muun muassa kivenlouhimolle, kiinteälle tai siirrettävälle murskaimelle tulee hakea ympäristölupaa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta.

Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä häiriintyviin kohteisiin sekä mm. toiminnan aiheuttamista melu- ja pölypäästöistä säännellään valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus, 800/2010).

Ympäristöministeriön oppaassa Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24) on ohjeistettu muun muassa pohjaveden pinnan päälle jätettävistä suojakerrospaksuuksista, toiminnan sijoittumiseen liittyvistä suojaetäisyyksistä sekä jälkihoitotoimenpiteistä.

Edellytykset maa-ainesten otolle

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu soranottamistoiminta ei sijoitu pohjavesialueelle tai geologisesti arvokkaalle alueelle. Suunnitellulla alueella on ollut aiemmin maa-ainesten ottotoimintaa.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja, jos ottaminen tapahtuu hakemuksessa esitetyllä tavalla. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin huomioida seuraavassa esitetyt asiat.

Ottamistoiminta ja tarkkailu

Ottamisalueella tulee huolehtia siitä, että ylimmän pohjavedenpinnantason päälle jää aina vähintään yhden metrin paksuinen suojakerros koskematon maata. Mikäli ottotoiminnan aikana oton havaitaan ulottuvan tätä syvemmälle, tulee ottotasoa nostaa siten, että suojakerrospaksuus täyttyy. ELY-keskus myös suosittelee, että suojakerrospaksuus olisi aina vähintään kaksi metriä alueen jälkihoidon toteutumisen ja alueelle aikanaan muodostuvan puuston menestymisen kannalta.

Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Alueella ei myöskään tule säilyttää työkoneita. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Alueella toimittaessa tulee pitää huolta, että alinta ottotasoa ei aliteta, ja että korot on alueella merkitty huolellisesti ja ajantasaisesti.

Pohjaveden pinnantason tarkkailua tulee tehdä neljä kertaa vuodessa. Pohjaveden pintojen tarkkailutulokset tulee toimittaa valvojalle ja Lapin ELY-keskukselle vuosittain sähköisesti. ELY-keskus myös huomauttaa, että lähtökohtaisesti tarkkailuun käytettävän pohjaveden havaintoputken tulee sijaita varsinaisella ottamisalueella. ELY-keskus suosittelee, että siinä vaiheessa, kun ottaminen on edennyt suunnitelma-alueen länsi- ja eteläosaan, alueelle asennetaan uusi havaintoputki tarkkailua varten.

Murskaus

ELY-keskus korostaa huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettynä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pinta- tai pohjavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja tarkkailusta.

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä mahdollisessa maa-ainesluvassa.

Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2-3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväan käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24).

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus arvioi, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt asiat ja ottaminen toteutetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitetun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle. Lupapäätökseen tulee merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Lapin maakuntamuseo (10.1.2023):

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta pyytää Lapin maakuntamuseon lausuntoa Pelkosenniemen kunnan alueeseen kohdistuvasta maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Pelkosenniemen alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain 7 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Hakemuksenalainen kohde sijaitsee Pelkosenniemen kunnassa Pyhätunturin pohjoispuolella ja Pyhäjoen eteläpuolella Kallio-oja -nimisestä purosta itään noin 8,5 km Pyhä-Luoston matkailukeskuksesta luoteeseen kiinteistöllä 583-403-67-3. Alueelle haetaan ottolupaa kymmenen (10) vuoden ajalle ja 110 000 m³ ottomäärälle. Kiinteistöllä on aiemmin ollut ottotoimintaa.

Aiotulta ottoalueelta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Alue ei ole supra-akvaattista ja (vuoden 1968 peruskartan) karttatopografian perusteella alueella on mahdollisesti ollut muinaisrantatörmä, jotka nostavat alueen arkeologista potentiaalia jonkin verran.

Se ei kuitenkaan sijaitse nykyisten vesistöjen välittömässä läheisyydessä. Ilmakuvien, vuoden 1968 peruskartan ja hakemusasiakirjoissa esitettyjen ennakkotietojen perusteella vaikuttaa kuitenkin siltä, että arkeologisesta näkökulmasta oletettavasti potentiaalisimmat alueet ovat jääneet käytännössä aiemman ottotoiminnan alle ja ovat täten tuhoutuneet. Alueen jäljellä olevat potentiaaliset alueet sijainnevat ottoalueen ulkopuolella.

Lapin maakuntamuseolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Suomen metsäkeskus (12.1.2023):

Suomen metsäkeskuksella ei ole lausuttavaa Kuljetus VH Heikkilä Osakeyhtiön maa-ainea- ja ympäristölupahakemukseen.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin kuulemisaikana seuraavat muistutukset.

XXXX XXXX (8.1.2023):

Kuljetus VH Heikkilä Oy hakee maa-aines ja ympäristölupaa maa-ainesten ottoon, murskaukseen, sekä varastointiin Pelkosenniemen kunnassa Pyhätunturilla, kiinteistöllä KALLIOKORPI 583-403-67-3.

Kiinteistön 583-403-0067-0001 puolesta asiassa ei ole muuta huomautettavaa, mutta pyydämme huomioimaan, että henkilöautolla kuljettavissa oleva tie säilyy sellaisenaan jatkossakin ja pystymme kiinteistöllemme esteettä kulkemaan.

XXXX XXXX (9.1.2023):

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN MAA-AINES – JA YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEN
JOHDOSTA KIINTEISTÖLLÄ 583-403-67-3

Naapurikiinteistön 583-403-82-0 omistajana esitän huomioonotettavaksi seuraavaa:

1. Kiinteistölleni tulee olla esteetön pääsy (kyseessä yhteinen metsäautotie).
2. Metsäautotie kiinteistölleni tulee olla henkilöautolla liikennöitävässä kunnossa koko ajan.
3. Tienpinta korjattava max kahden viikon aikana ja niin että käytetään 0-16 sorastusta; ei yhtään isompaa.
4. Ilmoittanette Metsäkeskukselle, että haluavatko he lausua tässä asiassa jotain. Ko. kiinteistölleni 583-403-82-0 on muodostettu muutamia suojelualueita ja niille on ympäristökeskus maksanut ympäristötuen. Sopimus Metsäkeskus ja Anneli Jääskeläinen nro 11-2021-30740.

Pelkosenniemen luonnonsuojeluyhdistys (10.1.2023):

Pohjavesiputket ovat suunnitelmassa alavirtaan otto alueesta. Yksi pohjavesiputki pitäisi lisätä ylävirtaan

leikkauksen korkeimman kohdan linjaan jotta saataisiin selville mahdollinen pohjavesipinnan kallistuma ja vältettäisiin mahdollinen liian lähelle pohjavettä kaivaminen.

Suunnitelmassa ei ole pohjaveden seuranta. Seuranta hiilivetyjen ja bakteerien osalta tulee lisätä suunnitelmaan ja ennen ottoa otettu vertailutieto antaa turvaa hankkeeseen ryhtyvälle ja viranomaiselle luvan myöntämis kynnnyksen arvioimisessa. Pohjaveden laadun seuranta tulee olla vuosittaista samoin kuin määrän seuranta.

Lupaa kirjoitettaessa tulee huolehtia ettei ylimääräisiä maita ajeta ottoalueelle. Maisemoinnissa tulee huolehtia paahde ympäristöistä jottei turhia taimien istutusta tehdä ympäristöä haitaten.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen lausunnoista ja muistutuksista.

Vastine (18.2.2023)

1. Muistutus xxxx xxxx, kiinteistö 583-403-0067-0001

Tulemme pitämään tien henkilöautolla liikennöitävässä kunnossa, sekä pitämään esteettömän kulun kiinteistölle.

2. Muistutus Pelkosenniemen luonnonsuojeluyhdistys, pj Pekka Nyman

ELY-keskuksen esittämän ohjeen mukaan tulemme huolehtimaan, että ottamisalueella ylimmän pohjavedenpinnantason päälle jää aina vähintään kahden metrin paksuinen suojakerros koskemattomaa maata. Alueella toimiessa tulemme pitämään huolta, että alinta ottotasoa ei aliteta, ja että korot on alueella merkitty huolellisesti ja ajantasaisesti.

Pohjaveden pinnantaso tullaan tarkkailemaan neljä kertaa vuodessa. Tarkkailuun käytettävän pohjaveden havaintoputki tullaan sijoittamaan varsinaiselle ottamisalueelle. ELY-keskuksen suosituksen mukaan, kun ottaminen on edennyt suunnitelma-alueen länsi- ja eteläosaan, alueelle asennetaan uusi havaintoputki tarkkailua varten.

Ylimääräisiä maita ei ajeta ottoalueelle.

Maisemoinnissa ja jälkihoidossa tulemme ottamaan huomioon paahdeympäristön, sekä tulemme käyttämään ELY-keskuksen esittämän ohjeen mukaista opasta; maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön.

3. Muistutus xxxx xxxx, kiinteistö 583-403-82-0

Tulemme pitämään tien henkilöautolla liikennöitävässä kunnossa, sekä pitämään esteettömän kulun kiinteistölle. Pintakerroksen sorastamme korkeintaan 0-16 mm materiaalilla, sen suoritamme kun olemme saaneet käsiteltäviä Kallio-ojan sora-ainetta pintasorastukseen soveltuvaa materiaalia.

Suomen metsäkeskuksen 12.1.2023 päivättyssä lausunnossaan on, että Suomen metsäkeskuksella ei ole lausuttavaa Kuljetus VH Heikkilä Osakeyhtiön maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen. Olemme 2.2.2023 olleet yhteydessä sähköpostitse Suomen metsäkeskuksen Kari Välikankaaseen, joka vahvisti, että myös kiinteistön 583-403-82-0 ympäristötukisopimusalue on huomioitu Suomen metsäkeskuksen lausunnossa.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Ratkaisu

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta myöntää Kuljetus VH Heikkilä Oy:lle maa-aines- ja ympäristöluvan maa-ainesten ottamiseen, murskaamiseen ja varastointiin Pelkosenniemen kunnassa sijaitsevalle Kalliokorven sora-alueelle kiinteistöille Kallio-oja 583-403-67-3. Lupa myönnetään kymmenen (10) vuoden ajalle 110 000 k-m³ ottomäärälle. Lupa myönnetään hakijan esittämän ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavia lupamääräyksiä noudattaen.

Lupamääräykset

Toiminta

1. Ottamislupa myönnetään 110 000 k-m³ kokonaisottomäärälle. Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta ja **luvan viimeinen voimassaolopäivä on 13.4.2033**. Alueen maisemointiin käytettävää rakennuskäyttöön kelpaamatonta maa-ainesta ei lasketa mukaan kokonaisottomäärään. Toiminnassa tulee vähimmäisvaatimuksena noudattaa valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VnA 800/2010), ellei tässä päätöksessä säädetä asetusta tiukemmista ympäristönsuojelutoimenpiteistä.
2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista hakijan on asetettava lupamääräysten suorittamiseksi **10 190 €:n suuruisen vakuus** (MAL 12 § ja MAL 21 §). Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1,5 vuotta luvan voimassaoloajan yli, eli 13.10.2034 asti.
3. Ottoa ei tule ulottaa hakemuksen suunnitelmakartassa ja poikkileikkauksissa esitettyä ulommalle. Ottamisalue on merkittävä maastoon riittävän selvästi vahinkojen estämiseksi. Alueelle johtava tie on merkittävä selkeästi kyltillä. Ottamisalueen rajat tulee merkitä reunapaaluin ennen toiminnan aloittamista. Alueelle tulee asentaa korkomerkki. Pohjaveden päälle on jätettävä kauttaaltaan vähintään kahden (2) metrin suojaava puhdas maakerros. Ottotaso tulee tarvittaessa nostaa, mikäli pohjavesihavainnot antavat siihen aiheutta. Suojaetäisyysvaatimus koskee myös orsivettä.
4. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulee kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Jälkihoidon yhteydessä nämä pintamaat tulee levittää takaisin ottamisalueelle.
5. Ennen toiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloitustarkastus, jossa tarkistetaan, että lupaehtojen edellyttämät valmistelevat toimenpiteet on tehty.
6. Toiminta-ajat
 - Maa-ainesten ottamistoimintaa ja murskausta saa harjoittaa arkipäivisin klo 07.00–22.00 välisenä aikana.
 - Kuormaamista ja kuljetusta saa suorittaa arkipäivisin klo 6.00 ja 22.00 välisenä aikana. Toiminta ei ole sallittu arkipäivinä.
7. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia tai jätteitä. Mahdolliset maisemointia varten tarvittavat muualta tuotavat maa-ainekset on hyväksyttävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella etukäteen.

Turvallisuus

8. Alueen luiskien tulee olla vähintään 1:1 kaltevuudessa. Mikäli luiskien kaltevuus on jyrkempi kuin 1:1, on alueella käytettävä turva-aitana ns. poroitaverkkoa h=1,5 m tai suojaus on tehtävä vähintään 1,6 metriä korkeilla maavalleilla. Aita tulee merkitä maastoon varoituskyltein ja heijastavin huomiomerkein. Aitojen ja merkintöjen tulee olla riittävän

korkeita, jotta ne voi havaita myös talvella maan ollessa lumipeitteinen. Ottamisalueen merkinnät maastoon tulee olla selvästi näkyviä, kestäviä ja oikein sijoitettuja, jotta ne näkyvät koko ottamistoiminnan ajan. Alueen merkitsemiseen ei saa käyttää lippusiimoja.

9. Alueen läpi johtavan tien turvallisuudesta tulee huolehtia ottamisen kaikissa vaiheissa. Tie tulee pitää henkilöautolla liikennöitävässä kunnossa ja säilyttää esteetön läpikulku. Tienluiskan kaltevuutena saa olla tien puoleisella sivulla enintään 1:3 tai ottoalue tulee suojata maavallilla tai muulla vastaavalla esteellä. Varastokasat tulee sijoittaa riittävän etäälle tiestä, niin ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa tienkäyttäjille. Ottotoiminnan aikana tielle tulee asettaa maainesten ottotoiminnasta kertovat varoitusmerkit. Turvallisuuden vaatiessa alueelle tulee järjestää liikenteenohjaus.

Päästöt ilmaan

10. Toiminnassa muodostuvan pölyn määrää on tarkkailtava aistinvaraisesti. Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Toiminta-alueelle johtava tie ja toiminta-alue, jolla työkoneet liikkuvat, on hoidettava niin, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Pölyn sidonta tulee tapahtua ensisijaisesti kastelemalla. Pölynsidontasuolaa saa käyttää vain pysyvillä ajourilla ja poikkeuksellisesti jos se katsotaan välttämättömäksi.

Valvontaviranomainen voi tarpeen vaatiessa määrätä toiminnanharjoittajan mittauksin todentamaan, että ilman hiukkaspitoisuus ei ylitä ilmanlaatuasetuksen (79/2017) raja-arvoja. Pölystä ei saa aiheutua haittaa naapurikiinteistöjen kasvillisuudelle ja käytölle.

Melu ja värinä

11. Toiminnan aiheuttamaa melua tulee seurata aistinvaraisesti ja tarpeeton melu on estettävä. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja varastokasat on pyrittävä sijoittamaan siten että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Määräys koskee myös kuljetuksista aiheutuvaa melua. Murskausasemaa ei saa sijoittaa 300 metriä lähemmäs häiriintyvistä kohteista.

Valvontaviranomainen voi teettää luvan hakijalla melumittaukset alueen lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, mikäli on syytä epäillä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisten ohjearvojen ylittymisiä tai toiminnan melusta tulee muutoin mittauksia vaativia häiriöilmoituksia. Mahdollinen melumittaus suunnitelma tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen mittauksia.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi, koneiden huolto

12. Polttonesteiden, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle vaarallisten tai haitallisten aineiden käsittely, varastointi ja käyttö alueella on järjestettävä siten, että aineiden pääsy maaperään on estetty. Alueella saa varastoida öljytuotteita ainoastaan siellä käytettäviä koneita varten. Alueella työskenneltäessä on öljytuotteiden käsittelyssä noudatettava erityistä varovaisuutta.
13. Polttoaine- ja muiden kemikaalisäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai ne on sijoitettava tiiviisiin suoja-altaisiin. Suoja-altaiden tilavuus tulee olla vähintään yhtä suuri kuin säiliöiden tilavuus. Sadevesien pääsy suoja-altaisiin tulee olla estetty. Mikäli suoja-altaaseen kuitenkin pääsee vettä, tulee se käsitellä sinne kertyvän veden laadun edellyttämällä tavalla. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.
14. Polttonesteiden ja muiden kemikaalien tankkaus- ja täyttöpaikkojen on oltava päällystetty tiiviillä, kemikaaleja läpäisemättömällä pinnoitteella. Mikäli tiiviin pinnoitteen rakentaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, tulee tankkauspaikalle muutoin järjestää tiivis nesteitä läpäisemätön alusta siten, että mahdolliset nestevuodot saadaan kerättyä talteen, etteivät ne johda ympäristön pilaantumiseen.
15. Alueella saa tehdä työkoneille vain murskaustoiminnan kannalta välttämättömiä huoltotoimenpiteitä. Huoltopaikan maa tulee suojata kuten tämän päätöksen edellisessä määräyksessä (määräys 13) on määrätty tankkauspaikasta.

Jätteet

16. Jätteiden muodostumista on pyrittävä välttämään. Hyödynnettävissä olevat jätteet on lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Alue ja mahdolliset toiminta-alueelta lähialueille päätyneet jätteet tulee siivota aina toimintajakson päättyessä.
17. Vaaralliset jätteet on pidettävä erillään ja sijoitettava omiin säiliöihinsä tai keräysvälineisiin. Vaaralliset jätteet on säilytettävä niin, että niistä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle.
18. Vaaralliset jätteet kuten öljyjäte, öljynsuodattimet, trasselit, akut ja paristot on toimitettava hyväksytyyn vaarallisten jätteiden vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava asianmukainen siirtoasiakirja.

Sulamis- ja valumavesien ja jätevesien käsittely

19. Toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu pintavesien, pohjavesien tai kaivojen pilaantumista.
20. Mahdolliset sosiaalituloista tulevat jätevedet tulee kerätä umpisäiliöön ja kuljettaa luvalliseen vastaanotto- ja käsittelypaikkaan.

21. Ottamisalueen pohja tulee kallistaa niin, että valumavedet ohjautuvat pintavaluntana hakemuksessa esitetysti alueen itäosaan. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa alapuoliseen ympäristöön eikä viereisiin kiinteistöihin.

Tarkkailu ja raportointi

22. Toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä ja niihin liittyvää toiminnan tarkkailua varten on määrättävä näistä tehtävistä vastuussa oleva ympäristövastaava, jonka nimi ja yhteystiedot on toimitettava Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli ympäristövastaavan yhteystiedot muuttuvat, on muutos saatettava tiedoksi edellä mainitulle viranomaiselle.
23. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että kaikki tämän luvan mukaiseen toimintaan osallistuvat henkilöt, kuten aliurakoitsijat, murskauksen suorittajat sekä ajoneuvojen ja työkoneiden kuljettajat ovat tietoisia annetuista lupaehdoista ja noudattavat annettuja määräyksiä.
24. Toiminnanharjoittajan tulee tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen kunkin murskausjakson aloittamista ja sen päättymisen jälkeen.
25. Pohjaveden pinnantasot tulee määrittää havaintoputkista neljä kertaa vuodessa niinä vuosina, jolloin alueelta otetaan maa-aineksia. Ottamisen on edettyä suunnitelma-alueen länsi- ja eteläosaan, alueelle tulee asentaa uusi havaintoputki tarkkailua varten. Pohjaveden pinnan tarkkailutulokset tulee toimittaa valvojalle ja Lapin ELY-keskukselle vuosittain sähköisesti.
26. Laitoksen toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, johon tulee kirjata vähintään tiedot murskauslaitoksen päivittäisistä tuotantoajoista ja tuotantomääristä, tehdyistä tarkastuksista, huolloista, keskeytyksistä ja poikkeavista tilanteista. Käyttöpäiväkirjat tulee säilyttää vähintään kolmen vuoden ajan ja ne on pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle. Merkittävät poikkeamatilanteet alueella tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle välittömästi.
27. Luvan haltijan tulee tehdä vuosittain maa-ainelain 23 a §:n mukainen otetun maa-aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

28. Öljyvahinkojen sekä muista kemikaaleista aiheutuvien vahinkojen torjuntaan on varauduttava. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Alueella on oltava käyttövalmiina riittävä määrä imeytysturvetta tai muuta sopivaa imeytysmateriaalia. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa.
29. Poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavissa häiriötilanteissa sekä muissa vahinkotilanteissa ja onnettomuuksissa, joissa haitallisia aineita pääsee ympäristöön, on viipymättä ryhdyttävä

tarvittaviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi, tilanteen palauttamiseksi ennalleen sekä järjestettävä tarkkailu ja tehtävä tarvittavat toimet vahingon toistumisen estämiseksi.

30. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttoaineet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. Toimijalla tulee olla etukäteen tiedossa säilytyspaikka öljyiselle tai muutoin pilaantuneelle maa-ainekselle.
31. Mahdollisesta öljyvahingosta tai muusta vahingosta on viipymättä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarvittaessa pelastusviranomaiselle.
32. Alueen maa-ainesten pilaantuneisuus (polttoainesäiliöiden, murskaamolaitteiden ja tankkauspaikan alue) tulee selvittää aina tarpeen mukaan ja toiminnan päättyessä. Aistinvarainen arviointi tulee suorittaa jokaisen tankkauksen, huoltotoimenpiteen ja murskausjakson jälkeen. Pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Toiminnan lopettamista ja jälkihoitoa koskevat määräykset

33. Maa-ainesten ottamisen loputtua alue on siistittävä ja sinne pystytetyt rakennelmat purettava. Alueen seinämät tulee loiventaa rinteiksi. Rinteiden muotoiluun voidaan käyttää alueelta poistettuja pintamaita. Rinteiden kaltevuuden tulee olla pääsääntöisesti 1:3 tai loivempia. Alueen pohjalle voidaan muodostaa kumpareita tai harjanteita lisäämään pinnanmuotojen vaihteluita. Pohjan muotoilu tulee tehdä siten että sade- ja sulamisvedet johtuvat pois alueelta. Pintamaat tulee palauttaa alueelle lupamääräyksen nro 4 mukaisesti. Alueelle tulee luoda ottotoiminnan päätyttyä edellytykset luontaiselle taimettumiselle tai alueelle tulee istuttaa tai kylvää puusto. Myös mahdolliset luontaiset paahdeympäristöt tulee huomioida, tällaisille paikoille ei tarvitse istuttaa taimia.
34. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa luvan haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen (926/2005) mukaista lopputarkastusta.

Muut määräykset

35. Luvan mukaisen toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta lopettamista tai toiminnan oleellisesta muuttamisesta sekä toiminnan harjoittajan vaihtumisesta on hyvissä ajoin kirjallisesti ilmoitettava Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
36. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ympäristöluvallista toimintaa säännöllisillä tarkastuksilla. Tarkastustiheys perustuu toiminnasta tehtävään riskinarvioon. Tarkastukset ovat maksullisia. Ympäristöluvan muuttamisen tarpeen arvio tehdään aina säännölliseen

valvontaan kuuluvan tarkastuksen yhteydessä. Maa-aineslupan valvonnasta peritään vuosittaista valvontamaksua, joka perustuu kulloinkin voimassa olevaan maa-ainestaksaan.

37. Luvan käsittelystä peritään lupahakemuksen vireille tullessa voimassa olleen mukainen tarkastusmaksu. **Tarkastusmaksu on 3710 euroa.** Valvontamaksu peritään vuosittain voimassa olevan taksan mukaisesti.

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun toiminta on järjestetty hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti, täyttää se ympäristönsuojelulain, maa-aineslain ja jätelain, sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Lupapäätöksen mukaisesta ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu MAL 3 §:n mukaisia seurauksia, jolloin lupa on myönnettävä (MAL 6 §).

Ympäristölupaa edellyttävästä toiminnasta ei asetetut lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen voida katsoa aiheutuvan terveyshaittaa (TsL 1.2 §), merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän (YSL 16 §), pohjaveden (YSL 17§) tai muun vesistön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta ei ole kaavan vastaista.

Ratkaisun perustelut

Yleiset perustelut

Laitos sijoittuu alueelle, jossa ei ole asema- tai yleiskaavaa eikä toiminnan katsota olevan lupapäätöksen mukaisesti toimittaessa maakuntakaavan tavoitteiden vastaista. Päätöksessä on annettu määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi ja sen varmistamiseksi, ettei toiminta ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Toimittaessa tämän ympäristöluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Vastaus lausuntoihin

ELY-keskuksen antama lausunto on huomioitu lupamääräyksissä nrot: 3-11, 16-18, 19, 21, 25, 28-33, 34

Pelkosenniemen luonnossuojeluyhdistyksen lausunto on huomioitu lupamääräyksessä nro: 33

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi,

kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin aineiden ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Lupa on myönnetty sille määräajalle ja kokonaisottomäärälle, joita hakija on esittänyt (Maa-aineslaki 555/1981 10 §).

Lupamääräys 2

Vakuudesta on annettu määräys maa-aineslain 12 §:n perusteella. Vakuuden suuruuden laskemiseen käytetään voimassa olevaa taksaa. Vakuuden suuruus lasketaan seuraavalla kaavalla: Otettava maa-ainesmäärä x 0,035 euroa/m³ + ottoalueen pinta-ala x 0,22 euroa/m². Vakuuden käsittelyn periaatteet ovat päätöksen liitteenä.

Lupamääräys 3

Määräys annetaan valvontaa varten ja estämään tahaton ottoalueen ylitys. Määräys suojaetäisyydestä pohjaveteen on annettu pohjaveden pilaantumisen ja sen riskin välttämiseksi. Suojaetäisyys on ELY-keskuksen suosituksen mukainen 2 metriä.

Lupamääräys 4

Pintamaiden varastoinnista on annettu määräys mahdollisimman hyvän maisemointituloksen turvaamiseksi.

Lupamääräys 5

Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 6

Koska toiminta-aika vaikuttaa melun häiritsevyyteen, on käyttöajoista lupamääräys. Määräys perustuu hakemukseen ja Valtio-neuvoston asetukseen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

Lupamääräys 7

Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja valvonnan helpottamiseksi.

Lupamääräys 8–9

Määräykset on annettu ulkopuolisten turvallisuuden varmistamiseksi ja vahinkojen ja onnettomuuksien ennaltaehkäisemiseksi. Alueella ei saa käyttää lippusiimoja porojen sotkeutumisvaaran vuoksi.

Lupamääräys 10

Määräys on annettu ilmaan joutuvien päästöjen ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 4 §:ään. Ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi on huolehdittava siitä, että murskauksesta ja työmaaliikenteestä aiheutuvat pölypäästöt pidetään mahdollisimman pieninä. Määräyksillä toiminnan tarkkailusta ja kohtuuttoman pölyn leviämisen estämisestä ehkäistään

terveys- ja ympäristöhaittoja. Määräys pölynsidontaan käytettävien aineiden rajoittamisesta on annettu pohjaveden suojelemiseksi.

Lupamääräys 11

Määräys on annettu toiminnan meluvaikutusten ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 6 ja 7 §:iin. Murskaimen ja varastokasojen sijoittelulla ja koneiden ja laitteiden kunnossapidolla on merkittävä vaikutus melutasoon lähimmissä melulle alttiissa kohteissa.

Lupamääräys 12–15

Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä alueella varastoitavista ja käsiteltävistä öljyistä ja kemikaaleista, varastointiin käytettävien alueiden rakenteista sekä työkoneiden huollosta. Määräyksen perustuvat ympäristönsuojelulakiin ja kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 9 §:ään. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Ympäristönsuojelulain 19 §:n mukaan kemikaalia ei luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa saa käyttää siten, että siitä aiheutuu merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lupamääräys 16–18

Jätelain mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava etusijajärjestystä (JL 8 §). Jätteitä ei saa käsitellä hallitsemattomasti (JL 13 §). Määräyksillä varmistetaan, että jätteet eivät aiheuta maaperän tai vesien pilaantumista tai ympäristö- ja terveyshaittaa. Määräyksillä varmistetaan, että vaarallisten jätteiden merkinnät ovat asianmukaisia ja että vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelypaikkaan (JL 15 §, JL 16 §, JL 17 §).

Lupamääräys 19–21

Määräykset on annettu sulamis- ja valumavesien ja jätevesien asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi.

Lupamääräys 22–27

Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan annettava tarpeelliset tarkkailumääräykset. Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. Tarkkailumääräykset perustuvat osin toimijan tekemiin ehdotuksiin tarkkailun toteuttamiseksi. Myös ELY-keskuksen näkemys tarkkailun toteuttamisesta on huomioitu määräyksiä annettaessa. Maa-ainesten ottamista koskeva ilmoitusvelvollisuus perustuu maa-aineslain 23 a §:ään.

Lupamääräys 28–32

Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävällä tavalla varautunut häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on määrätty viranomaisen tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Vahingon sattuessa tulee paikalla ryhtyä viipymättä toimiin ympäristön pilaantumisen

ehkäisemiseksi. Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisvelvollisuus, pilaantuneisuuden selvittämismenettely ja ilmoittamisvelvollisuus mahdollisesta pilaantumisesta perustuvat ympäristönsuojelulain (527/2014) 133-135 §:iin.

Lupamääräys 33

Määräys on annettu alueen maisemoinnin toteuttamiseksi niin, että lopputuloksena muodostuu ympäröivään luontoon ja maisemaan sulautuva kokonaisuus, eikä alueesta aiheudu haittaa tai vaaraa siellä liikkuville. Ottotoiminnan päätyttyä alue siirtyy metsälain piiriin.

Lupamääräys 34

Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 35

Ympäristönsuojelulain 170 §:n mukaan luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta ja toimintaa koskevista muista muutoksista ja tapahtumista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen tai luvan noudattamiseen. Luvanhaltijan vaihtuessa luvan uuden haltijan on ilmoitettava vaihtumisesta.

Lupamääräys 36

Määräys koskee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tekemää valvontaa ja sen maksullisuutta, joka perustuu maa-aines ja ympäristönsuojelulainsäädäntöön (MAL 23 §, MAA 7.2 §, YSL 168.2 § ja YSL 205 §).

Lupamääräys 38

Lupamääräys perustuu maa-aineslain 23 §:ään. Maksua määrittäessä sovelletaan voimassa olevaa taksaa. Voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti Maksu määräytyy otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan seuraavasti: Suunnitelmaa kohti 280 euroa, sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitettyä maa-aineksen yksikkötilavuutta kohti 0,017 euroa (kun ottomäärä on $\leq 50\ 000\ m^3$, yli menevästä osuudesta vähennetään 50 %). Maksuun lisätään asianosaisten kuulemisesta perittävä maksu, 50 euroa/asianosainen, kunnallisesta ilmoituksesta 70 euroa. Lisäksi maksuun lisätään ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan mukainen asian käsittely taksa 1800 euroa, josta vähennetään 50 % maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyn johdosta, jolloin siitä jäljelle jää 900 euroa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4 a, 5 - 6, 9 - 13 a, 23 ja 23 a §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (962/2005) 6 -9 §,

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8 §, 10-12 §, 14-17 §, 19-20 §, 22 §, 27 §, 39-40 §, 42-44 §, 47a-49 §, 52-53 §, 58 §, 62 §, 64 §, 66 §, 70 §, 83-87 §, 133-134 §, 155.2-156 §, 170 §, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4 §, 11-15 §

Jätelaki (646/2011) 8 §, 13 §, 15-17 §, 19-20 §, 118-120 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 7 -9 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920), (muutos 90/2000) 17 §, 18 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), (muutos 314/2017) 3 – 13 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §, 3 §

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (2017/79) 4 §

Lisäksi on sovellettu opasta Maa-ainesten ottaminen -Opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätöksen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. Viimeinen muutoksenhakupäivä on **11.5.2023**.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO JA PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään (MAL 19 § 2 mom.)

- Hakijalle
- Päätöksen antamisesta ilmoitetaan (MAL 19 § 1 ja 3 mom)
- Julkisella kuulutuksella viranomaisen verkkosivuilla
- Lapin ELY-keskukselle
- Asian käsittelyn yhteydessä kuulluille asianosaisille

PÄÄTÖKSEN TEKIJÄ:

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta

13.4.2023 Kemijärvi

LIITTEET

Liite 1 Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Liite 2 Valitusosoitus

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

Ympäristöterveyslautakunta 10.02.2023 § 22

VAKUUKSIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET MAA-AINESLAIN JA YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISISSA LUPA-ASIOISSA

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Luvan myöntänyt viranomainen tai sen alaiset viranhaltijat huolehtivat vakuuden vaatimisesta, sen suuruudesta ja erääntyvistä vakuuksista. Pääsääntöisesti vakuus vaaditaan kaikilta maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti ja vain erityisestä syystä vakuus voidaan jättää määräämättä.

Vakuuden muodot

1. Yksilöity pankin tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus

- Pääasiallinen ja suositeltavin vakuuden muoto

- Vakuuden voimassaolo: vakuuden tulee olla voimassa, kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksitoista (12) kuukautta asetetun luvan voimassaoloajan yli, jona aikana tulee tehdä tarvittavat vaatimukset vakuuden voimassaolon jatkamiseksi tai maksamiseksi kuntayhtymälle.

2. Pankkitalletus

- Käytetään lähinnä pienissä yksityisille henkilöille asetetuissa vakuussummissa

- Lisävaatimukset: Allekirjoitettu ilmoitus talletusten panttaamisesta ja kuittaamattomuustodistus pankilta ennen vakuuden hyväksymistä tai vastaavat ehdot tilisopimukseen.

Maa-aineslain mukaiset vakuudet

Vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 12 §). Vakuus maa-ainesten oton aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Maa-aineslain 21 §:n mukaisena töiden aloitusvakuutena ja 12 §:n mukaisena maisemointivakuutena voi olla sama vakuus. Maa-aineslain mukaisten vakuuksien suuruuden määräytymisen perusteista päätetään maa-ainestaksassa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 59 §). Vakuus ympäristöluvanvaraisen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).